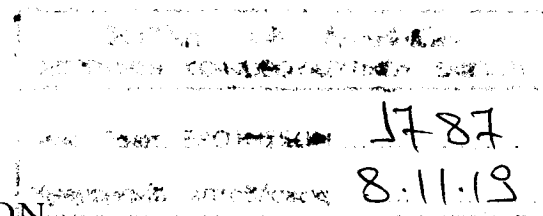

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 8 Νοεμβρίου 2019

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα : Ηλεκτρονική επιτήρηση και κατ'οίκον έκτιση ποινής

Κύριε Υπουργέ,

Τα εναλλακτικά μέτρα της κράτησης υιοθετούνται διεθνώς ως προτεραιότητα της αντεγκληματικής πολιτικής. Το μέτρο της ηλεκτρονικής επιτήρησης, ως εναλλακτική μορφή έκτισης ποινής, εντάσσεται στους τρεις βασικούς άξονες της αντεγκληματικής πολιτικής: Ασφάλεια – Ανθρωπισμός – Επανένταξη, όπως επισημαίνεται στο Στρατηγικό Σχέδιο για το Σωφρονιστικό Σύστημα 2018-2020, το οποίο συνέταξε και έθεσε σε εφαρμογή η προηγούμενη κυβέρνηση και φαίνεται να υιοθετεί η παρούσα κυβέρνηση, όπως προκύπτει από τη σχετική ενημέρωση του Υφυπουργού Προστασίας του Πολίτη προς την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Σωφρονιστικού Συστήματος και λοιπών Δομών Εγκλεισμού Κρατουμένων, στη συνεδρίαση της 10^{ης} Οκτωβρίου 2019.

Ο θεσμός της ηλεκτρονικής επιτήρησης εισήχθη στη νομοθεσία μας με τον ν. 4205/2013. Ο εναλλακτικός αυτός τρόπος έκτισης της ποινής προβλέπεται τόσο κατά το στάδιο της προδικασίας, προκειμένου να αποφευχθεί η προσωρινή κράτηση, όσο και κατά το στάδιο έκτισης της ποινής για κρατούμενους οι οποίοι μπορούν να απολυθούν νωρίτερα από ότι προβλέπεται στο άρθρο 105B του Ποινικού Κώδικα («κανονική» υφ'όρον απόλυση), υπό τον όρο του κατ'οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση. Με το π.δ 62/2014 ορίστηκε η πιλοτική εφαρμογή του μέτρου, η οποία ξεκίνησε το Μάιο 2015, για διάστημα 18 μηνών και σε περιορισμένη κλίμακα δηλ. σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιφέρειες και για συγκεκριμένες κατηγορίες κρατουμένων/ προσωρινά κρατουμένων και καταδίκων – όχι ισοβίτες - κιθώς και σε κατηγορία γυναικών κρατουμένων και σε φοιτητές, προτού επεκταθεί η εφαρμογή του πανελλαδικά. Με νομοθετικές παρεμβάσεις που ακολούθησαν (άρθ. 60 ν. 4443/2016 και άρθ. 33 ν. 4531/2018) παρατάθηκε η περίοδος πιλοτικής εφαρμογής του μέτρου για περίοδο 43 μηνών. Σήμερα, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν.4613/2019, η πιλοτική εφαρμογή παραιτάθηκε επ'αόριστον και λήγει «....με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Δικαιοσύνης», πλέον του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, σύμφωνα με το π.δ 81/2019.

Όπως προκύπτει από δημοσιεύματα, το μέτρο της ηλεκτρονικής επιτήρησης δεν φαίνεται να είχε τύχει ευρείας εφαρμογής κατά τα προηγούμενα έτη, παρά μόνο σε ελάχιστες περιπτώσεις υποδίκων και σε φοιτητές κρατούμενους. Τούτο ίσως να οφείλεται στο ότι τα έκτακτα μέτρα για την αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης που ίσχυσαν την προηγούμενη περίοδο δεν ευνόησαν την ταυτόχρονη πιλοτική εφαρμογή του μέτρου, ειδικά στην περίπτωση των καταδίκων, δεδομένου ότι οι τυπικές προϋποθέσεις των εν λόγω έκτακτων

μέτρων για την απόλυση των καταδίκων ήταν, κατά ένα μεγάλο μέρος, μάλλον ευμενέστερες των προϋποθέσεων που προβλέπονται για την υφ'όρον απόλυση καταδίκων με ηλεκτρονική επιτήρηση.

Δεδομένου ότι :

1. Με την με αριθ. πρωτ. 60959/22.08.2019 απόφαση (η οποία αναρτήθηκε στη Διαύγεια) του Υπουργού Δικαιοσύνης (ο οποίος εν προκειμένω λειτούργησε ως διατίκτης υπηρεσίας που μεταφέρεται σε άλλο υπουργείο, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 85 του ν. 4623/2019), επιβλήθηκε ποινική ρήτρα, για παραβίαση όρων της ηλεκτρονικής επιτήρησης, στην ανάδοχο εταιρεία. Η Τριμελής Επιτροπή Εποπτείας, που αναφέρεται στην εν λόγω απόφαση και έχει ως αντικείμενο την εποπτεία και παρακολούθηση της όλης λειτουργίας του συστήματος ηλεκτρονικής επιτήρησης (κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 του π.δ 152/2014), αποτελείται από υπαλλήλους του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη πλέον (σύμφωνα με το π.δ 81/2019) αλλά και του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ειδικότερα, αποτελείται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αντεγκληματικής Πολιτικής, ως Πρόεδρο, τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών (του Υπουργείου Δικαιοσύνης) και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (του Υπουργείου Δικαιοσύνης). Για την εκπλήρωση του έργου της η Επιτροπή διαθέτει τερματικό σε χώρο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.
2. Στην προαναφερθείσα από 10/10/2019 συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Σωφρονιστικού Συστήματος και λοιπών Δομών Εγκλεισμού Κρατουμένων της Βουλής των Ελλήνων, ο αρμόδιος Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη δεσμεύτηκε για την επέκταση του μέτρου της ηλεκτρονικής επιτήρησης.
3. Τον Αύγουστο του 2019 έπαυσε η ισχύς των έκτακτων διατάξεων για την αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης του άρθρου 13 του ν. 4571/2018. Ήδη, ακριβώς από τον Αύγουστο του 2019 και παρά την ισχύ του νέου Ποινικού Κώδικα, παρατηρείται μια ιδιαίτερα αυξητική τάση του πληθυσμού των φυλακών, σε σχέση με το α' εξάμηνο του 2019, με ρυθμό που εάν συνεχιστεί, τον Μάιο του 2020 ο αριθμός κρατουμένων θα φτάσει στις 12.000 περίπου, δηλ πολύ παραπάνω του ανεκτού ορίου των 10.000. Η νέα πτέρυγα που λειτούργησε στο ΚΚ Νιγρίτας Σερρών, που από δημοσιεύματα φέρεται να φιλοξενεί 60 άτομα, δεν φαίνεται να είναι ικανή να συμβάλει αποφασιστικά στο θέμα της αποσυμφόρησης των φυλακών.
4. Με το άρθρο 98 του ν. 4623/2019 έχει ήδη ανασταλεί η εφαρμογή του διεθνώς καθιερωμένου θεσμού εναλλακτικής έκτισης ποινής, της παροχής κοινωφελούς εργασίας, είτε ως κύριας ποινής είτε κατόπιν μετατροπής ποινής στερητικής της ελευθερίας
5. Σε ΣχΝ του Υπουργείου Δικαιοσύνης που συζητείται αυτές τις μέρες στη Βουλή των Ελλήνων, υπάρχει διάταξη για αύξηση του ορίου υφ'όρον απόλυσης για κατόικον έκτιση ποινής με ηλεκτρονική επιτήρηση, σε περίπτωση ισοβιτών κρατουμένων, παρά το γεγονός ότι σήμερα, όπως προαναφέρθηκε, στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος, δεν είναι δυνατό να γίνει κάτι τέτοιο.

Ερωτάται ο Υπουργός :

1. Πρόκειται να προβείτε σε άμεσες ενέργειες προκειμένου να διευθετηθούν τυχόν εκκρεμή οργανωτικά ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία και εφαρμογή του θεσμού της ηλεκτρονικής επιτήρησης, με σκοπό την αποφυγή διοικητικών δυσλειτουργιών και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης εφαρμογής του μέτρου, ώστε να εξαλειφθεί ο κίνδυνος να ματαιωθεί η εφαρμογή του;
2. Προτίθεστε να προβείτε σε παύση του πιλοτικού προγράμματος κα. πλήρη εφαρμογή του μέτρου της ηλεκτρονικής επιτήρησης σε όλη την Επικράτεια και για όλες τις κατηγορίες των κρατουμένων – και ισοβιτών – κατά τα προβλεπόμενα στη σχετική νομοθεσία;

3. Προτίθεστε να προβείτε σε ενέργειες ενημέρωσης όλων των εμπλεκομένων (π.χ. κρατουμένων, δικηγόρων, δικαστών) για την καλύτερη κατανόησή του, με σκοπό ο θεσμός αυτός να εφαρμοστεί απρόσκοπτα;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Γιώργος Καμίνης